

Μελέτη περίπτωσης

Παρακαλώ καταγράψτε μία περίπτωση χαρακτηριστικά για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζετε ή αντιμετωπίσατε τα ζητήματα ένταξης παιδιών μεταναστών στα σχολεία πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις στρατηγικές της άτυπης εκπαίδευσης.

Στοιχεία διδάσκοντος/διδάσκουσας

Όνομα	Παπανικολάου Αθηνά
Φωτογραφία διδάσκοντος/διδάσκουσας (Προαιρετικό)	<i>Παρακαλώ συμπεριλάβετε μια ηλεκτρονική φωτογραφία του διδάσκοντος/διδάσκουσας</i>
Email	athina_koz@yahoo.gr
Χώρα	☒ Ελλάδα
Μάθημα διδασκαλίας	Φροντιστηριακή στήριξη στα Ελληνικά (Ασουνόδευτα προσφυγόπουλα)
Χρόνια προϋπηρεσίας	30

Στοιχεία σχολείου

Όνομα σχολείου	ΓΕΛ Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης Ανατ. Θεσ/νίκης
Βαθμίδα σχολείου	☐ Πρωτοβάθμια εκπαίδευση ☐ Δευτεροβάθμια εκπαίδευση ☐ Επαγγελματικό σχολείο
Χώρα	☒ Ελλάδα
Πόλη	Θεσσαλονίκη
Web site	

Τίτλος της μελέτης περίπτωσης

Σιαμπάζ

Υπόβαθρο και πλαίσιο

Παρακαλώ συγκεντρώστε πληροφορίες που σχετίζονται με:

- Περιγραφή του σχολείου (αριθμός μαθητών, μαθητικές εγκαταστάσεις, κλπ)
- Κοινωνικό πλαίσιο της περιοχής που βρίσκεται το σχολείο
- Ποσοστό μεταναστών μαθητών στο σχολείο
- Ποσοστό μεταναστών μαθητών στην τάξη

Παρακαλώ, φροντίστε η έκταση αυτής της παραγράφου να είναι 300-500 λέξεις

Στο Διαπολιτισμικό Λύκειο Αν. Θεσσαλονίκης τοποθετήθηκα στο διάστημα 21/1/2017 έως 3/4/2017 για φροντιστηριακή στήριξη των ασυνόδευτων προσφυγόπουλων στην εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας. Το σχολείο βρίσκεται στο κέντρο της πόλης , επί της οδού Εθνικής Αμύνης και δίπλα στο κτίριο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών. Το κτίριο που στεγάζεται είναι προκάτ , σε άθλια κατάσταση από πλευράς καθαριότητας, υποδομών, αυλής , ηχομόνωσης. Το δυναμικό του 60 μαθητές/τριες , στην πλειοψηφία τους 99% πρόσφυγες από Συρία, Αφγανιστάν, Πακιστάν και παιδιά οικονομικών μεταναστών από Γεωργία, Βουλγαρία, Κίνα, Ρωσία, Αλβανία. Από τα προσφυγόπαιδα , ένας αριθμός διαμένει με τις οικογένειες τους σε διαμερίσματα ή προστατευόμενες δομές εντός της πόλης (π.χ Φιλοξενείο Τούμπας) και ένας σημαντικός αριθμός είναι ασυνόδευτα ανήλικα αγόρια κυρίως από Αφγανιστάν και Πακιστάν και ελάχιστα από Συρία-Ιράκ. Δεν φοιτούν Έλληνες μαθητές όπως συνέβαινε στο παρελθόν . Επομένως δεν είναι θεσμός που διαμεσολαβεί την ελληνική κουλτούρα και γλώσσα και η διδασκαλία σε όλα τα μαθήματα γίνεται κυρίως στα αγγλικά αφού αν εξαιρέσουμε τα λίγα παιδιά από Αλβανία τα υπόλοιπα δεν μιλούν ελληνικά και άρα απουσιάζουν οι φυσικοί (συνομήλικοι) ομιλητές της γλώσσας που θα διευκόλυναν την εκμάθηση της ελληνικής στο καθημερινό τουλάχιστον λεξιλόγιο. Έτσι η διδασκαλία διολισθαίνει συνεχώς προς τα αγγλικά.

Περιγραφή περίπτωσης

Παρακαλώ περιγράψτε:

- *Το χρονικό πλαίσιο του προγράμματος (ημερομηνία έναρξης και λήξης)*
- *Πότε και εάν τέθηκε ζήτημα διάκρισης στην τάξη σας*
- *Πώς θα περιγράφατε την αλληλεπίδραση μεταξύ των ημεδαπών και μεταναστών μαθητών*
- *Πώς θα περιγράφατε την αλληλεπίδραση με τους γονείς, ημεδαπούς και μετανάστες*
- *Περιγράψτε αν προέκυψαν άλλα ζητήματα διάκρισης (φύλου, θρησκείας, σεξουαλικού προσανατολισμού)*
- *Εάν δεν υπάρχουν μετανάστες μαθητές στην τάξη σας, παρακαλώ περιγράψτε αν προέκυψαν ή συζητήθηκαν ζητήματα που αφορούν την προσφυγική κρίση στην Ευρώπη*
- *Οι κύριοι δρώντες που ενεπλάκησαν*
- *Ο αντίκτυπος της κατάστασης στην τάξη (διδακτικοί στόχοι και κίνητρο κ.λπ.)*
- *Ο αντίκτυπος της κατάστασης στους διδάσκοντες (δυσκολίες κατά τη διάρκεια των*

μαθημάτων κ.λπ.)

Παρακαλώ, φροντίστε η έκταση αυτής της παραγράφου να είναι 300-500 λέξεις

Κατά το τρίμηνο σχεδόν διάστημα της εργασίας μου στο Διαπολιτισμικό Λυκείο ανέλαβα τον αλφαριθμητισμό στην ελληνική του ανήλικου 17χρονου Πακιστανού Σιαμπάζ που διέμενε σε δομή για ανήλικους ασυνόδευτους πρόσφυγες υπό την εποπτεία ΜΚΟ (Άρσις) .Οι συνάδελφοι μου, μου είπαν πως ο συγκεκριμένος μαθητής δεν ερχόταν κάθε μέρα στο σχολείο, είχε σημειώσει πολλές απουσίες ,δεν μιλούσε , δεν ανταποκρίνονταν στα καλέσματα τους να δείξει κάποια προσπάθεια στα γλωσσικά μαθήματα αλλά εμφανώς ντρεπόταν και “ αποσύρονταν” στον.εαυτό του.Προσποιούνταν μάλιστα πως διάβαζε αλλά διαπίστωσαν πως απλώς επαναλάμβανε ότι είχε ακούσει .Ξεκίνησα έτσι το πρώτο ιδιαίτερο μάθημα μαζί του.Αρχικά χρησιμοποίησα τις καρτελες πρώτης ανάγνωσης που χρησιμοποιούν οι δάσκαλοι στην Α Δημοτικού, εικόνες δηλαδή με λέξεις που αντιστοιχούν ως προς το πρώτο γράμμα τους στα γράμματα της ελληνικής αλφαβήτου και αφού τα διάβαζα και τα έγραφα στον πίνακα ζητούσα να τα γράψει και να τα διαβάσει με τη σειρά του. Από το πρώτο μάθημα κατάλαβα πως ήταν εξαιρετικά δύσκολο ακόμα και να πιάσει το μολύβι ώστε να γράψει, ωστόσο κατέβαλε φιλότιμη προσπάθεια και το γεγονός ότι ήταν μόνος του στην τάξη τον απελευθέρωνε από την ντροπή για την άγνοια του ενώπιον των άλλων παιδιών. Άλλαξα μέθοδο και αποφάσισα να ξεκινήσω με πληροφορίες για την οικογένεια του, την πατρίδα του σε παραλληλισμό με την δική μου οικογένεια και χώρα. Γνώριζε ελάχιστα αγγλικά που έμαθε στη δομή φιλοξενίας και ελάχιστες λέξεις στα ελληνικά που αφορούσαν στην καθημερινή επαφή π.χ καλημέρα, καλά , όχι καλά...Με αυτά τα λίγα γλωσσικά εφόδια μου αποκάλυψε πως δεν είχε πάει ποτέ σχολείο (no school) , δούλευε από 5 χρονών , έφυγε από το Πακιστάν σε ηλικία 12 ετών και περνώντας από το Ιράν και Τουρκία όπου δούλευε σε συνθήκες σκλαβιάς (many hours) ήρθε μαζί με άλλα ανήλικα παιδιά στην Ελλάδα.Με τη βοήθεια του κινητού έδειξα τη δική μου οικογένεια, του είπα πως είμαι μητέρα και έγραψα το όνομα μου και το όνομα του στα ελληνικά και στα αγγλικά στον πίνακα. Έγραψα επίσης τη λέξη «μαμά» και του ζήτησα να μου μιλήσει για τη μητέρα του στη γλώσσα του , έστω κι αν δεν καταλάβαινα ούτε μία λέξη. Άρχισε έτσι να μιλάει στη μητρική του γλώσσα για τη μητέρα του και καταλάβαινα από τις αλλαγές στην έκφραση του , τη συγκίνηση, τη λύπη, τη νοσταλγία, τη χαρά και την στέρση . Στη συνέχεια τη ζωγράφισα στον πίνακα και στο τετράδιο του και τον κάλεσα να μιλήσει μαζί της εκείνη τη στιγμή με το κινητό του.Από την ώρα που έγινε αυτό ο Σ εμπιστεύθηκε το πρόσωπο μου και άρπαξε το μολύβι για να γράψει τις λέξεις που είχαμε στον πίνακα. Άφησε μάλιστα, κάτι που στην κουλτούρα τους δεν είναι επιτρεπτό, να του πιάσω το χέρι και να το καθοδηγώ στο σχηματισμό των γραμμάτων . Κάθε μέρα μάλιστα με αναζητούσε στο γραφείο διδασκόντων για να συνεχίσουμε τα ιδιαίτερα μαθήματα. Ξεκινούσαμε την ημέρα με χειραψία στον χαιρετισμό μας και ανταλάσσαμε λέξεις από τις γλώσσες μας π.χ μάθαινα πως λέγεται ο ήλιος ή το δέντρο ή ο αδερφός στα Ούρντου και εκείνος αντίστοιχα στα ελληνικά . Δημιουργήσαμε ο καθένας το δικό του τετράδιο λεξιλογίου και έδειχνε σημαντικό ενδιαφέρον και βελτίωση στην πορεία . Οι συνάδελφοι παρατήρησαν , όπως μου έλεγαν, μεγάλη αλλαγή στη συμπεριφορά του , είχε γίνει πιο κοινωνικός, εκφραζόταν με μεγαλύτερη ευκολία και προσπαθούσε να συμμετέχει στις δράσεις της τάξης.Είχε μάθει επίσης την ελληνική αλφάβητο και διάβαζε δυσύλλαβες λέξεις. Δυστυχώς η στήριξη αυτή ήταν ευκαιριακή καθώς με την ενηλικίωση του μεταφέρθηκε από τον ξενώνα , στη μέση της χρονιάς,σε διαμέρισμα μακριά από το σχολείο αλλά και γω μετατέθηκα εκ νέου από το Διαπολιτισμικό σχολείο σε Κ. Φιλοξενίας προσφυγων.

Δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν

Παρακαλώ περιγράψτε:

- Ποιες δράσεις αναπτύχθηκαν για να διευκολύνουν τη διαδικασία ένταξης ή να σταματήσουν τη διάκριση
- Περιγράψτε αν συμμετείχαν στις δραστηριότητες κάποιοι εμπειρογνώμονες για την εκπαίδευση ή ΜΚΟ
- Περιγράψτε αν χρησιμοποιήθηκαν στην τάξη εργαλεία μη τυπικής εκπαίδευσης
- Οι δράσεις και οι απόψεις των διδασκόντων που συμμετείχαν (εκπαίδευση, εξωτερικοί συνεργάτες, εργαλεία διαπολιτισμικών δεξιοτήτων, κλπ.)
- Οι δράσεις των μαθητών που συμμετείχαν.
- Οι δράσεις και η αντίδραση των γονιών.

Παρακαλώ, φροντίστε η έκταση αυτής της παραγράφου να είναι 300-500 λέξεις

Δεν αναπτύχθηκε καμία δράση για την περίπτωση του Σ, εκτός από τη συμμετοχή του στις εκπαιδευτικές επισκέψεις που οργάνωσε το σχολείο πχ. Στο Τελλόγλειο Ίδρυμα. Η ΜΚΟ ΑΡΣΙΣ Φιλοξενούσε σε Δομή τον ανήλικο μαθητή και του παρείχε μαθήματα Αγγλικής γλώσσας .

Η εκτίμηση και το δίδαγμα του μαθήματος

Παρακαλώ περιγράψτε:

- Τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν
- Τον αντίκτυπο στους διάφορους δρώντες (μετανάστες μαθητές, άλλους μαθητές, εκπαιδευτικούς, γονείς, κ.λπ.)
- Την άποψή σας για τη μελέτη περίπτωσης
- Τη λειτουργικότητα της στρατηγικής που εφαρμόστηκε

Παρακαλώ, φροντίστε η έκταση αυτής της παραγράφου να είναι 300-500 λέξεις

Ήταν μια εξαιρετική εμπειρία η στήριξη του Σ. Δύσκολο και πρωτόγνωρο έργο στην διδακτική μου πορεία , με ελάχιστη βοήθεια στο έργο μου, με αυτοσχεδιασμό αλλά και μελέτη εργασιών σχετικών με την εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας και την παρακολούθηση ανάλογων σεμιναρίων. Η δυσκολία όμως εστιάζονταν στο ότι ο μαθητής δεν είχε εγγραμματοστεί στην μητρική του γλώσσα, γεγονός που θα διευκόλυνε σημαντικά την εκμάθηση και της δεύτερης γλώσσας . Ήταν οργανικά αναλφάβητος και με δύσκολες συνθήκες διαβίωσης

Η στρατηγική που ακολούθησα απέδωσε αποτελέσματα και στηρίχθηκε στο αδιάλειπτο ενδιαφέρον για την πρόοδο του , στη γνώση και στο σεβασμό της ιδιαίτερης κουλτούρας και πολιτισμού της πατρίδας του, στη χρήση νέων τεχνολογιών (υπολογιστής, διαδίκτυο, κινητό) και στην ανταλλαγή πληροφοριών με τη χρήση καθημερινού λεξιλογίου.

Προτάσεις: Ενίσχυση των Διαπολιτισμικών σχολείων με μόνιμο προσωπικό, δράσεις που βοηθούν στην επαφή με την κοινωνία της χώρας μας, αλλαγή στα αναλυτικά προγράμματα ώστε να ανταποκριθούν στα νέα δεδομένα , επαγγελματική εκπαίδευση για τα μεγαλύτερα παιδιά. Συστηματική διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως απαραίτητη προϋπόθεση για την παραμονή τους στη χώρα και την ένταξη τους στο κοινωνικό σώμα.